ונאסר יום עשרים מפני *שאורח בזמנו בא:

מתני' נשים בבתוליהם כגפנים יש גפן שיינה אדום ויש גפן שיינה שחור ויש גפן שיינה מרובה ויש גפן שיינה מועט ר' יהודה אומר כל גפן יש בה יין ושאין בה יין ה"ז דורקטי:

גמ' תנא דור קטוע *תני רבי חייא כשם שהשאור יפה לעיסה כך דמים יפין לאשה תנא משום ר"מ כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובין:

הדרן עלך האשה

תינוקת *שלא הגיע זמנה לראות וניסת ב"ש אומרים נותנין לה ארבע לילות וב"ה אומרים *עד שתחיה המכה הגיע זמנה לראות וניסת ב"ש אומרים נותנין לה לילה הראשון וב"ה אומרים עד מוצאי שבת ארבע לילות ראתה ועודה בבית אביה ב"ש אומרים נותנין לה בעילת *מצוה וב"ה אומרים כל הלילה כולה:

גמ' אמר רב נחמן בר יצחק ואפילו ראתה ממאי מדקא מפליג בסיפא בין ראתה בין בשלא ראתה מכלל דרישא לא שנא הכי ולא שנא הכי תניא נמי הכי ב"ה אומרים עד שתחיה המכה בין ראתה בין לא ראתה: עד שתחיה המכה: עד כמה אמר רב יהודה אמר רב כל זמן שנוחרת כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי נחירה זו איני יודע מה היא אלא כל זמן שהרוק מצוי בתוך הפה מחמת תשמיש נחירה דקאמר רב היכי דמי אמר רב שמואל בר רב יצחק לדידי מפרשא לי מיניה דרב עומדת ורואה יושבת ואינה רואה בידוע שלא חיתה המכה על גבי קרקע ורואה על גבי כרים וכסתות ואינה רואה בידוע שלא חיתה המכה על גבי כולם ורואה ע"ג כולם ואינה רואה בידוע שחיתה המכה: הגיע זמנה וכו': איתמר שימשה בימים רב אמר לא הפסידה לילות ולוי אמר הפסידה לילות רב אמר לא הפסידה לילות עד מוצאי שבת תנן ולוי אמר הפסידה לילות מאי ארבע לילות דקתני ארבעה עונות ולרב למה לי למיתנא ארבע לילות אורח ארעא קמ"ל דדרכה דביאה בלילות וללוי ליתני ארבע לילות עד מוצאי שבת למה לי הא קמ"ל דשרי למבעל לכתחלה בשבת כדשמואל *דאמר שמואל פרצה דחוקה מותר ליכנס בה בשבת ואע"פ שמשיר צרורות איתמר בעל ולא מצא דם וחזר ובעל ומצא דם רבי חנינא אמר טמאה ורבי אסי אמר טהורה ר' חנינא אמר טמאה דאם איתא דהוה דם בתולים מעיקרא הוי אתי ורבי אסי אמר טהורה דילמא אתרמי ליה כדשמואל *דאמר שמואל יכולני לבעול כמה בעילות בלא דם ואידך *שאני שמואל דרב גובריה *אמר רב בוגרת נותנין לה לילה הראשון וה"מ שלא ראתה אבל ראתה אין לה אלא בעילת מצוה ותו לא מיתיבי מעשה ונתן לה רבי ארבע לילות מתוך י"ב חדש ה"ד אילימא דיהיב לה כולהו בימי קטנות

עד

ונאסר יום עשרים. הכא שהרי למודה בעשרים ולא עקרתו אלא שני פעמים שהרי עקירה האחרונה של עשרים האחרונה שלא ראתה שאחר השלשים שניים לאו עקירה היא שהרי לא שינתה ליום שלשים השלישיים ולא ראתה עד יום עשרים לחדש כווסתה: מפני שאורח. זה שחזר לשוב יום עשרים זמנו הראשון בא: **מתני'** כל גפן יש בה יין. כל אשה יש לה בתולים תמים: ושאין לה הרי זה דור קטוע. (א)וכיון שאין להן דמים מרובים אין בניהן מרובין:

הדרן עלך האשה

תינוקת. נותנין לה ארבע לילות. לשמש ואפי' רואה אמרינן דם בתולים הוא: עד שתחיה המכה. מפרש בגמרא: הגיע זמנה לראות. ולא ראתה: עד מוצאי שבת. והיא ניסת ברביעי: **גמ'** אפילו ראתה. בבית אביה אמרו ב"ה הואיל ולא הגיע זמנה לראות נותנין לה עד שתחיה המכה: דמפליג בסיפא. בהגיע זמנה קתני חילוק בין ראתה ללא ראתה: שנוחרת. לקמן מפרש: שהרוק מצוי. שרואה מחמת תשמיש: עד מוצאי שבת תנן. ביום ובלילה: דשרי למבעל בשבת. אף ע"פ שלא בעל עדיין כי אם שתי בעילות ופתח דחוק: וחזר ובעל. בתוך ארבע לילות: טמאה. דדם נדה הוא: בוגרת נותנין לה לילה הראשון. ואפי' לב"ה דאמרי בהגיע זמנה לראות ארבעה הני מילי נערה דמשיגיעו ימי הנעורים הוי זמנה אבל בוגרת לילה הראשון ותו לא: מתוך שנים עשר חדש. שבעל לילה הראשון והלך בדרך מיד ושהה שלשה חדשים וחזר ובעל ומצא דם וכן פעם שניה ושלישית ובא לפני רבי ואמר דם בתולים הוא:

עד

תינוקת. ד' לילות. ב"ה לא באו לעופין כדאמר בגמרא מעשה ונתן לה רבי ד' לילות מתוך שנים עשר חדש וכן נראה דד' לילות לב"ש א) אפילו מפוזרות כמו לב"ה: **כל** זמן שהרוק מצוי בתוך הפה. שרואה מחמת תשמיש תליא כל היום המחרת וכל הלילה שלאחריו אפילו לא שמשה בהם בדם בתולים ואפי' אינה טוהרת אבל תו לא תלינן הואיל ולא שמשה כדאמר לעיל בספ"ק (דף יא:) עבר עליה לילה אחת בלא תשמיש טמאה ולרב מחמיר טפי דדוקא כשנוחרת ביום שלאחר תשמיש תלינן בו ובלילה שלאחריו אבל בלא נחירה לא: **על** גבי סולם ורואה על גבי סולם ואינה רואה בידוע שחיתה המכה. לספרים (ב) דגרסינן הכי על גבי *כלים ורואה ליכא לפרושי בידוע דאיכא המכה דהא לא מוכח ולא מידי הואיל ורואה אלא ה"פ בידוע שיש לתלות שחיתה המכה וכן צריך נמי לומר בפ' דם הנדה לעיל (דף נט:) בידוע שלפני הכתם כלומר שיש לתלותו לפני הכתם: **רב** אמר לא הפסידה לילות עד מוצאי שבת תנן. וא"ת בפ"ק דכתובות (דף ה:) דפריך למאן דאסר לבעול בשבת מדקאמר הכא עד מוצאי שבת וקאמר מאי לאו דאי לא בעיל מצי בעיל ומשני לא כשבעל ופריך אי כשבעל מאי למימרא ומשני הא קמ"ל כדשמואל דאמר פרצה דחוקה כו' והשתא מאי פריך מאי למימרא הא אשמעינן טובא דלא הפסידה לילות כדקאמר הכא וי"ל דהתם איכא לישנא דשמואל אוסר למבעל לכתחלה וכן לרב ולא צריך ליה לשנויי הכי לשמואל דאפילו אי (ג) כלוי סבירא ליה דהפסידה לילות: **דשרי** למבעל לכתחלה כדשמואל כו'. אף על גב דבפ"ק דכתובות (דף ה:) מייתי הך דשמואל אבעילה שניה מ"מ לפי האמת דשרי למבעל בתחלה נקט הכא דהוי רבותא טפי: **רבי** אסי אמר טהורה. ואף על גב דלית ליה הך סברא דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי מיהו ס"ל שפיר הא דרב גידל דלעיל ספ"ק (דף יא:) דאם פסקה מחמת תשמיש ורואה אפילו מחמת תשמיש טמאה דאם איתא דדם בתולין הוא מעיקרא כששמשה הוה אתי ולא הוה לה למפסק מחמת תשמיש כיון דבתחלה בעל ומצא דם אם איתא שנשאר עוד דם בתולין לא היה לה לפסוק כששמשה אבל הכא איירי דבעל ולא מצא דם ולהכי איכא למימר דבעל כדשמואל: **שאני** שמואל דרב גובריה. משמע הכא דשמואל לא שכיחא וכן בפרק *קמא דחגיגה (דף יד:) גבי בתולה שעיברה פירוש שהוסיפוה על פי החבית ואין ריחה נודף ובזה נודע שהיא בתולה *ומפיק דכשרה לכהן גדול דאיכא למימר באמבטי עיברה דשכיח טפי מדשמואל וקשה דבפרק קמא דכתובות (דף ו:) קאמר רוב בקיאין בהטיה ויש לומר דהטיה דכתובות אינה בעילה גמורה שתתעבר בה כבאשר ביאות:

וכי

נ"ל שני
[נ"ל ומפיק]

[לעיל סג.]
[לעיל מ:] כתובות י:
כתובות ו. לעיל יא:
[פי' תוס' כתובות ה. ד"ה נפילה]
כתובות ו
[לעיל כה:]
כתובות ו.

נר מצוה

א א מיי' פ"ה מהל' איסורי ביאה הל"ח [והל' כאן ופי"א שם הל"ם סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד סי' קצג [ופי' קפ"ו סעיף יג] וטוש"ע אה"ע סי' סג סעי' א:
ב ב מיי' פ"ה שם הל"ים ופי' בפי"א ובטוש"ע שם:
ג ג מיי' שם פ"ה וע' בהשגות ובמ"מ:
ד ד מיי' שם הל"ים:
די [מיי' שם הל"ך]:
ה ה מיי' שם הל' כג:
ו ו מיי' שם הל"ים:
ז ז טוש"ע אה"ע סי' סג סעי' א:

עיין רש"א

זי [מיי' פ"א מהל' שבת הל"ן]:
ח ח מיי' שם הל' כב [וברב אלפס שבועות פ"ב דף לג.]:
ט ט מיי' שם הל' יט:
י י מיי' שם הל"ב:

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ושאין וכו' דכיון שאין: (ב) תוס' ד"ה על גבי וכו' לספרים דגרסי הכי על גבי כולם וחלאים: (ג) ד"ה רב וכו' דאפילו אי שמואל כלוי סבירא ליה:

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה תינוקת וכו' לב"ש אפי' מפוזרות. עי' ב"ח וכ"ה לסדרן בתוספתא:

◆

תוספי הרא"ש

עד שתחיה המכה. פרשתי לעיל בפ"ק: מכלל דרישא לא שנא. ואין נראה לומר דראתה ועודה בבית אביה ארישא קאי דא"כ אמאי הפסיק בהגיע דהגיע זמנה לראות ואין לומר דאתרוייהו קאי דלא מיסתבר לחשותם בראתה כיון דבלא ראתה מקילינן טפי בלא הגיע: כל זמן שהרוק מצוי בתוך ואת מחמת תשמיש. שלא פסקה לראות מחמת תשמיש הלכך כל ראות דמהר הלילא דאחרי כן אפי' לא שמשה תליא בדם בתולים אבל אם ראתה ביום שני הוי דם נדה כדאמרינן בפ"ק עבר עליה לילה אחת בלא תשמיש וראתה טמאה ואם אח"כ שימשה וראתה דם מחמת תשמיש טהורה כל יום של טהרת הלילה שאחר כן אפי' לא שימשה כדאמרינן מעשה ונתן לה ר' ד' לילות מתוך י"ב חדש וכן לרב דאמר כל זמן שנוחרת כל הראיות של אותה הלילה ויום של אחריו אף בלא נחירה טהורה וביום שלאחריו אם ראתה בלא נחירה טמאה: מאי ד' לילות דקתני ד' עונות. י"ס דגרי' בתר הכי וליתני ד' עונות אורח ארעא קמ"ל דדרכה דשונה בליליא. וליתני ד' לילות עד מוצאי שבת למה לי הא קמ"ל כו'. והוה מצי למיפרך נמי לרב ד' לילות למה [ולמשני נמי] דקמ"ל דרכה דשונה בליליא אלא משום דסליק ממילתיה דלוי פריך אליבית. וי"ס דגרסי לרב למה לי למיתני ד' לילות. אורח ארעא קמ"ל דאורחא דביאה בליליא. וללוי ליתני ד' עונות. ואע"ג דכבר הקשה לרב הדר תו פריך ללוי דליתני ד' עונות לאשמועינן בפי' דהפסידה לילות והשני קמ"ל דבליליא כלומר תרתי קמ"ל דאתם ד' עונות דוקא בלילה. תם דאורחא דשונה בליליא: הא קמ"ל דשרי למיבעל בשבתא כדשמואל. וי"ס דגרסי דשרי למיבעל בתחלה. ואע"ג דבפ"ק דכתובות מייתי דשמואל על ביאה שניה והיינו משום דהתם איירי לר"ד אסור לבעול בתולה בשבת והכא נקט אליבא דהלכתא דשרי ובלאו הכי הוה מצי לשנויי דמותר לבעול בתחלה בשבת אלא אגב ריהטא דתלמודא דמייתי דשמואל והתם נקטיה נמי הכא: ור' אסי (נמי) אמר טהורה. ואע"ג דלית ליה אם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי מ"מ מצי סבר הא דאמר רב גידל בפ"ק דאם פסקה מחמת תשמיש וראתה טמאה אפי' ראתה מחמת תשמיש דאם איתא דאישתייר מדם בתולים לא הוות פוסקת ואע"ג דכבר התחילו לצאת אבל הכא דלא התחילו לצאת איכא למימר דילמא אתרמי ליה: שאני שמואל דרב גובריה. ותימה דבפ"ק דכתובות אמרינן דרוב בקיאין בהטייה. וי"ל דשמואל איירי בבעילה גמורה שראויה להתעבר בה דהכי מייתי לה בפ"ק דחגיגה. וכן הכא מיירי שבעל בעילה גמורה ואין הכל בקיאין לבעול בעילה גמורה בהטייה רק שמואל דרב גובריה:

מוסף רש"י דמים יפין לאשה. למהר לה הריון (כתובות י:). הדרן עלך האשה תינוקת שלא הגיע זמנה לראות. במס' נדה (ה.) אמר אימתי הגיע זמנה לראות, משיגיעו ימי הנעורים (כתובות ו.). נותנין לה ארבע לילות. שכל דמים שמראה בהן מחמת תשמיש ממוקין להו בדם בתולים (שם). עד שתחיה המכה. מכת בעילה, דכל זמן שמצא רואה דם מחמת תשמיש, דם בתולים הוא (לעיל יא:). כל זמן שאינה משמשת בלא דם לא חיתה המכה (כתובות שם). לילה הראשון. אפילו לבעילות הרבה (שם). ואע"פ שמשיר צרורות. והאי נמי דלמא מסבל פורתא ומספיקא לא אסרינן ליה (שם ו:). יכולני כו' בלא דם. שהיה בקי בהטיה (חגיגה טו.). דרב גובריה. הוא בקי ואין כולן בקיאין (לעיל כה: ע"ש). בוגרת נותנין לה לילה הראשון. ובועל כמה בעילות ותולין כל דמים של אותו הלילה בדם בתולים (כתובות ו.).